

Embedsøramen. Naar der i Slutningen af § 15 siges: „Afgangen til Adjunktembeder skal ikke være indskrænket ved nogen bestemt Examen“, saa er der mulig netop derved meent en Adjunktexamen, medens der ved Universitetet kun kan være Tale om Examen i Almindelighed.

Med Hensyn til § 4 er der bemærket, at Lærerne ved den polytekniske Læreanstalt ikke burde nævnes her som Gjenstand for denne Paragrafs Undtagelser. At dette er skeet, hidrører naturligviis fra, at nogle Lærere ere beskaffede ved Universitetet uden at have den Forpligtelse, som § 3 indeholder, nemlig, at de uden særligt Beberlag skulle holde Foredrag ved den polytekniske Læreanstalt, og forsaavidt disse Mænd tidligere have havt et Beberlag derfor, maae de vistnok ogsaa i Fremtiden beholde det; men hvorvidt der derpaa skal anvendes Sædomsfrivning, eller ikke, forekommer mig at være et meget underordnet Punkt. — Med Hensyn til § 13 er der talt Meget om Overlærere og den hele Ascension ved de lærde Skoler, hvilket vissefortjener alvorlig Overveielse. Det er en lille Tilnærmelse til en anden Ordning, der er betegnet i § 15 derved, at der ved hver Skole skal være een Overlærer, men at der i Øvrigt maa være saa mange, som der behøves, thi det har været umuligt at bringe Administrationsforholdene i Henseende til Fordelingen i Overensstemmelse med Retskravet med Hensyn til Ascension til fast Ansættelse. Det, der er ytret, har forsaavidt ogsaa fundet Gjenklang hos mig, at jeg netop ogsaa er tilbøielig til at troe, at der behøves en Omorganisation i Henseende til Principet for Besættelsen af disse Embeder og for Stigningen til den faste Ansættelse. Min Anskuelse gaaer i samme Retning, som den, der er udtalt af den ærede Rigsdagsmand for Ødense Amts 1ste Valgkreds (Faber), idet jeg ogsaa mener, at man noget kan vende tilbage til ældre Tidens Forhold, da man havde en Rektor, en Konrektor og forresten Hørere, men en saadan Ordning vil kræve betydelige Forarbejder, og jeg skulde meget fravaade det ærede

Thing i en Lønningslov at optage Noget som helst, der paa eengang skulde medføre en saa stor og gennemgribende Reduktion. I § 14 handles der om de Tillæg til Lærernes Løn, som ere foreslaaede affastfæste. Da alle de ærede Talere i Grunden have været enige i, at billige denne Affastfæstelse, behøver jeg ikke videre at ytre mig derom, men der er dog een Bemærkning, som jeg maa imøbegaae. Det er nemlig ytret, at Lærernes Andeel i Skolepengene ikke naturligt skulde kunne medføre et Tab og altsaa en Bebyrdelse for den almindelige Skolefond; men dette er dog virkelig Tilfældet, thi naar Antallet af Klasserne skal fordobles og Lærerantallet forøges, saa er det virkelig umuligt andet, end at Byrden for den akademiske Fond maa voxe, naagt Skolefondens Indtægter af Elever ikke vozer i samme Forhold. Enten der er saa eller mange Elever, der have fri Skolegang, vil Byrden af den paagjældende Institutions Dpretholdelse nødvendig voxe, medens Indtægten ikke vozer. — Det Samme, jeg bemærkede om Overlærere og Ascensionen ved de lærde Skoler, maa gjælde forskjellige andre af de Tanker, der i Forbigaaende ere fremkomne om store Philologikum og desl. — Ved § 11 har jeg oversprunget et meget væsentligt Punkt, som jeg maa vende tilbage til, nemlig Honoraret for visse Forretninger ved den polytekniske Læreanstalt, der nærmere specificeres i Motiverne til Paragrafen. I denne Henseende maa jeg dog henstille, hvorvidt den ærede Rigsdag egentlig vil troe sig kompetent til at afgjøre, hvorvidt Foredrag ved den polytekniske Læreanstalt ere nødvendige eller ikke. Forbi de samme Foredrag, f. Ex. over Forbunds læren, ogsaa nødvendig maae finde deres Plads ved Landbohøjskolen, deraf følger ikke, at de her ere Gjentagelser eller Overflødigheder, thi det ene Foredrag kan holdes fra det theoretiske Standpunkt, det andet fra det praktiske, og naar det navnlig er overdraget Universitetsprofessorerne at holde sige Foredrag, er det sandsynligviis Hensigten, at disse netop skulle være beaandede af Videnskaben,